

Nr 400

Av fru Diesen, om barnpsykologisk forskning och utvecklingsverksamhet.

(Lika lydande med motion nr 515 i andra kammaren)

I hela världen påverkas i vår tid familjernas förmåga att ge barnen god vård och fostran av hastiga sociala, kulturella och tekniska förändringar, vilka också resulterar i ändringar i familjestrukturen. Följden härav blir ofta att barnen tas om hand av institutioner av något slag.

När detta diskuteras ser man det nästan alltid från de vuxnas synpunkter: det talas om samhällets behov av kvinnornas arbetskraft eller om kvinnornas frihet att välja mellan att arbeta borta eller att stanna i hemmet etc.

Men från barnens synpunkt — hur ter sig alla dessa omvälvningar? Barnen kan inte själva föra sin talan, i varje fall inte de små barnen. Deras talan måste föras av andra, som har att se till, inte bara att ej barnens utveckling skadas av allt det nya, utan att samhället vidtar sådana anordningar att barnens allsidiga utveckling alltifrån moderlivet upp till vuxen ålder främjas.

De tidigaste barnaåren har den största betydelsen för hela individens kommande liv. Aldrig senare lär man sig — på gott och ont — så mycket under en motsvarande tidsrymd som under de första 7 åren. Därför har vuxna aldrig senare så stora möjligheter att förebygga skador och grundläggande fysisk och psykisk hälsa som då — eller att vålla barn skador.

Barnpsykologisk forskning bör i hög grad inriktas på denna fundamentala åldersperiod.

Sådan forskning krävs sedan 1940-talet bl. a. av förskolläraryrket och husmodersförbunden. Den enda institution i landet, som kontinuerligt ägnar sig åt utvecklingspsykologisk forskning, särskilt gällande förskolålderns och den tidiga skolålderns psykologi och pedagogik, och detta inom barnstugor och på skolans lågstadium, är barnpsykologiska forskningsinstitutet i Stockholm. Detta startades år 1957; år 1963 begärde ett antal organisationer en professur i ämnet »utvecklingspsykologi, särskilt förskolålderns psykologi och pedagogik» vid universitetet. I samband härmed överflyttades institutet till lärarhögskolan i Stockholm. Nu finns där 4 akademiska befattningar: 1 laboratur och 3 assistentbefattningar. Arbetsuppgifterna utgörs av forskning och undervisning.

Forskningen har berört t. ex. trötthetssymtom hos barn på daghem, över-

gången från barnstuga till skola, emotionell spänning (»stress») hos 6-åringar, barns trafikmognad m. m. Samtliga undersökningar har medfört praktiska förbättringar. Resultatet har gått ut till allmänheten via radio, TV, tidningsartiklar m. m.

Behovet av undervisning om små barns utveckling är enligt erfarenheten från barnpsykologiska institutet mycket stort. Föreläsningar i ämnet ges f. n. för blivande barnpsykologer, för universitetsstuderande, vid lärarhögskolans olika linjer, vid för-, små- och folkskollärarseminarier, vid fortbildningskurser för lärare, dessutom för blivande barnläkare och vid repetitionskurser för läkare, för barnsjuksköterskor, barntandläkare, jurister m. fl. yrkesgrupper samt för föräldrar.

Med stöd av vad som i motionen angivits hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att vid den fortsatta utbyggnaden av de integrerade barnstugorna viss del av det anslagna beloppet reserveras för barnpsykologisk forskning och utvecklingsverksamhet.

Stockholm den 26 januari 1967

Ingrid Diesen (h)
